

Posudek diplomové práce

Převod zdvořilosti při tlumočení

Martina Kavínová

Práce se zabývá výzkumem převodu zdvořilosti při simultánním tlumočení dialogických a monologických veřejných projevů z angličtiny do češtiny. Kvantitativní výzkum vychází ze dvou hypotéz odvozených z předchozích výzkumů: hypotézy interference (překlad i tlumočení) a hypotézy tendence k intenzifikaci zdvořilosti (překlad, Luftmanová 2000).

Výzkum byl proveden *ex post facto* na záznamech tlumočených událostí. Vybraný vzorek lze na úrovni magisterské práce pokládat za validní i spolehlivý (náhodný výběr, rozsah). Otázkou je, zdali heterogenita vzorku (zvl. monologičnost vs dialogičnost) mohla výsledky ovlivnit spíše pozitivně nebo negativně. Po stanovení modelu, opřeného o Leechův zdvořilostní princip a jeho maximy v kombinaci s komunikačními funkcemi (ilokuční akty) a suprasegmentálními i neverbálními prvky, je analýza vzorku prováděna ručně po segmentech a jejich ilokučních aktech.

Rozbor projevů a jejich převodu používá metodu srovnávací analýzy a měl by proto zároveň zohledňovat předem zjištěné rozdíly mezi českými a anglosaskými konvencemi a jejich vyrovnávání konstitutivním posunem. Pokud by takový posun nenastal, jednalo by se o interferenci a za obecného předpokladu „zdvořilejší“ angličtiny by došlo v tlumočení k intenzifikaci míry zdvořilosti. Pro účely kvantitativního výzkumu, který se zde opírá o základní statistiky (absolutní a relativní četnosti), musela analýza převést kvalitativní data na kvantitativní za použití škálování, což je kritický bod takových studií. Zásadní otázkou, kterou tato studie odkryla, aniž ji důsledněji řešila, je zřejmě tato: zdvořilost vůči komu? Partnerovi v komunikaci, vnějšímu pozorovateli (divák, čtenář), nebo třetí osobě, o níž se mluví? Zdvořilost vypovídá především o autorovi promluvy a jeho vztahu k adresátovi i popisované skutečnosti, proto mohl být např. modalitní aspekt více zohledněn, stejně jako více uplatněna hyperbola nebo zmírňování (Leech), tedy klasické rozdíly typu over/understatement.

Z technického hlediska mám výtky k nestandardní grafice a odkazování (10, 13, 14, 17, 28, 39). S tím souvisí i čerpání ze sekundárních místo primárních zdrojů. Chyba na str. 9 byla zřejmě náhodná.

Práce splňuje požadavky kladené na tento typ závěrečných prací i předepsané zadání, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci velmi dobře.

V Praze dne 1.9.2014

Zuzana Jettmarová

vedoucí práce